

KUSTBEVAKNINGEN

Organisatorisk enhet
Avdelningen för
strategisk inriktning och
ledningsstöd

Handläggare
Peter Åkesson

Infrastrukturdepartementet
Rättssekretariatet

Datum
2021-03-11

Dnr
2020-3043

Informationssäkerhetsklassificering
Begränsat skyddsvärde

Ert datum
2021-03-05

Er referens
I2020/02471

Remissvar avseende Promemorian Förarbevis för vattenskoter – kompletterande förslag

Övergripande synpunkter på de kompletterande förslagen i promemorian

Det kan konstateras att regelförslagen i den kompletterande promemorian enbart riktar in sig på vilka ytterligare bestämmelser som bör flyttas från förordningen till lagen eller läggas till i lagen. Det är därmed svårt att få ett samlat grepp över hur hela regleringen ska se ut. Härtill anges det t.ex. på sid.10 att *samtliga* straffbestämmelser ska flyttas över till lagen av legalitetsskäl vilket i sak välkomnas. Men såvitt Kustbevakningen kan se finns det i den kompletterande promemorian inget uttryckligt författningsförslag om att den mest centrala straffbestämmelsen angående olovligt framförande av vattenskoter är med i någon x § i det kompletterande förslaget.

Kustbevakningen uttryckte vidare i föregående remissvar viss tveksamhet angående återkallelsemekanismen. Enligt Kustbevakningens uppfattning ligger de största vinsterna med förslaget i att det införs ett krav på förarbevis och att regleringen avsevärt skulle förenklas om det åtminstone i nuläget inte infördes någon återkallelsemekanism.

Det hade också varit önskvärt, även om det ligger utanför nu aktuell utredning, om det hade tagits ett samlat grepp över sjötrafikregleringen av inte enbart vattenskotrar utan även andra mindre liknande vattenfarkoster.

Vissa detaljsynpunkter på de kompletterande förslagen i promemorian

Sid. 5 Återkallelse av förarbevis

X § Vid en kontroll enligt x § ska ett förarbevis som har återkallats omhändertaras av en polisman eller en kustbevakningstjänsteman

Såvitt Kustbevakningen förstår syftar ”kontroll enligt x §” i ovan x § på 16 § i förordningen men just denna förordningsbestämmelse förefaller inte ha flyttats över till lagen. Regleringen

skulle därmed strida mot principen om att en lagbestämmelse inte bör hänvisa till en förordning.

Regleringen i sig ter sig dessutom märklig i sakligt hänseende mot bakgrund av att förarbeviset enligt ursprungspromemorian ska utfärdas elektroniskt.

Avsikten är att förarbeviset ska utfärdas endast elektroniskt (se avsnitt 3.2), för att kunna uppvisas i en app eller liknande. Det bör därför vara tillräckligt att föraren kan uppvisa förarbeviset i den elektroniska form som Transportstyrelsen anvisar, till exempel genom att visa upp förarbeviset i en app i sin mobiltelefon. (Sid. 26 ursprungspromemorian)

Ett elektroniskt förarbevis torde vara fysiskt omöjligt att ”omhänderta” och även om man skulle tänka sig att utskrivna varianter finns så går de inte att jämföra med ett riktigt körkort då förarbevisen inte ska innehålla fotografi eller likande. Mot denna bakgrund avstyrker Kustbevakningen att regleringen införs.

Sid 6 Spärrtid vid återkallelse

Kustbevakningen välkomnar i och för sig att det regleras hur kort respektive hur lång en spärrtid kan vara om det bedöms som nödvändigt att ha en återkallelsemekanism. Myndigheten är dock något tveksam till om det faktum att vattenskoteråkning typiskt sett är en sommaraktivitet bör vara ett skäl som ska påverka spärrtiden. Dels för det tanken mot att återkallelsemekanismen skulle vara en ”förstärkande straffrättslig” sanktion (vilket det inte ska vara) – dels torde t.ex. motsvarande omständighet inte vara relevant för en person som får sitt motorcykelkörkort återkallat trots att även motorcykelåkande främst utövas under sommaren. Dessutom skulle det, för att ”sommarmständigheten” skulle få någon effekt, behöva bli väldigt stora skillnader i spärrtid mellan en person som får spärrtid på en månad i början av sommaren i jämförelse med en person som strax efter sommaren får en spärrtid för samma förseelse om man vill uppnå att även den sistnämnda ska hindras från att använda vattenskotern en sommarmånad nästkommande år.

Sid 8 Möjlighet för obehörig vattenskoterförare att själv föra skotern till land

Kustbevakningen välkomnar i sak att det införs en reglering som under tillräckligt säkra former möjliggör för en obehörig vattenskoterförare att själv föra vattenskotern till närmaste lämpliga upptagningsplats. Även detta lagförslag hänvisar dock till ”kontroll enligt x §” vilket gör att samma principiella invändningar som ovan avseende att i lag hänvisa till förordning gör sig gällande.

Sid 9 Straffbestämmelser justeras

Kustbevakningen har svårt att förstå poängen med att ha en straffbestämmelse för att inte överlämna ett ogiltigt förarbevis till ansvarig myndighet när det är tänkt att förarbeviset ska vara elektroniskt. Om bestämmelsen ändå införs bör den inte ingå i Kustbevakningens direkta brottsbekämpning då själva handlingsregeln är av rent administrativ karaktär. I konsekvens härmed bör även kustbevakningslagen preciseras i en eventuell lagrådsremiss så att enbart de straffbestämmelser som har ”sjökaraktär” tas upp i brottskatalogen i den direkta brottsbekämpningen.

Sid 11 Ytterligare undantag från kravet på förarbevis

X § Kravet på förarbevis i 3 § gäller inte

Det är för Kustbevakningen oklart vilken 3 § x § refererar till – i lagförslaget i föregående promemoria reglerar 3 § kravet på att medföra identitetshandling vilket inte är detsamma som förarbeviset i vart fall.

Det kan även i sakligt hänseende diskuteras hur omfattande undantagen bör vara och även vilken precision en undantagssituation bör ha. När det t.ex. gäller medlemmar i Sjöräddningssällskapet anförs att undantaget bara bör vara aktuellt vid ”organiserad verksamhet, d.v.s. en enstaka fysisk person ska inte omfattas av undantaget.” På vilket sätt verksamheten ska vara ”organiserad” för att undantaget ska vara tillämpligt är dock inte tydligt. Det kan därför finnas skäl att försöka precisera undantagssituationerna ytterligare.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektör Therese Mattsson. I ärendets handläggning har deltagit verksjuristen Peter Åkesson, föredragande.

Therese Mattsson

Peter Åkesson

Extern digital kopia till:

Justitiedepartementet, enheten för samordning av samhällets krisberedskap

Justitiedepartementet, enheten för lagstiftning om allmän ordning och säkerhet och samhällets krisberedskap (L4)

Intern digital kopia till:

Ledningsgruppen, ledamöter

SRAT

TULL KUST

SEKO